

Lesarabrøv

Almennaklientur? Ikki so lágt, Hjalmar

Í Sosialinum týsdagin gevur ritstjórin á komandi Donskuføroysku orðabókini ílt av sær um grein í Sosialinum, har Róðin Thomsen sigur sína hjartans meining um orðabókastarvðið í Føroyum. Undirritaði hevði ætuna av at gera hessa samrøðu og hon hevur eftir øllum at døma fingið hámentanina í okkara landi at skulvið í knønum.

Hjalmar er tann seinasti higarit, men fleiri undan hava svarað aftur breiðsidið frá Róðin Thomsen. Teir fyrru hava verið hampuligir, meðan Hjalmar himprast ikki. Hann er beinleiðis ófantaligur og minnur meg á egnu skrivning í yngri árum, tá vituð, sinni og vinnu ikki altíð fylgdust at í sátt og seymu.

Først niðurger hann mitt arbeiðsplass, tí eg havi dittað mæi í heila tíkið at tosað við Róða Thomsen. Slíkt kunnu vit liva við, undirritaði í hvussu er. Húðin harðnar, tá gerandisdagurin er fjölmiðlarnir og tann melderin, sum arbeiðsplassið hjá journalistunum er.

Tað, sum fekk meg at sessast við knappabórðið hesuferð, er manninkandi viðferðin Hjalmar P. Petersen, orðabókarnitstjóri gevur Róða Thomsen, tá hann røðir um hansara sosialu støðu í samfelagnum.

Róðin Thomsen verður niðurgerandi skýrdur fyrri at vera almennaklientur. Spennandi verður at siggja hvørja álýsing, definition, ritstjórin á Donskuføroysku orðabókini fer at hava um orðabók almennaklient, um tað kemur at standa føroysku megin í hesum komandi orðabókaverki.

Eg kann siga Hjalmar P. Petersen, at millum manna, millum okkum, hvørt føroyskt er okkara móðurmál, rætt framborið ella ikki, merkir almennaklientur, ein ið nassar uppá tað almanna, ein, ið liggur til byrðu fyrri onnur. Eitt óproduktívt indidvíð. Ein ónytt, eitt døvði burturkast, ið

skuldi verð tvingað umborð á ein linubát, fimm mánaðar á Flemmish Kap, fyrri at læra at føra seg fram millum manna. Hugtakið, at vera óvirkin, hongur altíð uppi í heitinum almennaklientur, mangt annað lítið mannsligt hongur eisini uppi. Eg kundi nýtt fleiri síður afturat fyrri at víst á hvat orðabók almennaklientur merkir millum manna. Eitt skal eg garanterera tær fyrri, orðabókarnitstjóri, merkingarnar eru ikki av tí góða.

Ymiskt er, hvussu ein gerst almennaklientur. Tað ber til at roykja sær lunguni í molar og sostatt fáa hetta heitið. Tað ber til at drekka seg í sor og sostatt fáa hetta heitið. Orðabók almennaklientur stendur ongantíð aftanfyrri navnðið sum starvsfýsing ella heitið í telefonbókini ella í rútubrevunum.

Ein onnur merking er, at ein kann verða kominn so illa fyrri í samfelagnum, av sjúkka, at ein ikki er førur fyrri at gera vanligt mansverk og tí hjálpir almennastovan einum. Antin við klingandi mynti, ella hjálpir einum í starv, har ikki stórri byrðar verða lagdar á herðarnar, enn almennaklienturin megnar at bera. Hendan merkingin fagnar tíverri burtur millum framanfyrri nevndu negativu fatanin av orðnum almennaklientur.

Ein myndugur almennaklientur hevur valrætt, og hann hevur somu rættindi, sum ein vanligur skattgjaldari í samfelagnum. Hann hevur øll tey grundlógartreygjaðu rættindini, at tosa og skriva sína hugsan undir ábyrgd. Hann hevur rætt at frambæra síni sjónarmið í skrift og talu eins væl og einhvør annar. Hann hevur sjálvsagt ikki rætt at frambæra ærumeiðandi setningar. Men tað hava vit jú blaðstjórnarnar til at ansa eftir.

Júst tí, at Róðin er ein borgari við rættindum sum øll onnur, valdi eg at gera samrøðuna við hann. Róðin er onginn huldur-

maður og honum líkar ikki serføroyska fyrbrigðið, at króga seg aftanfyrri dulnevnd lesarabrøv. Nei, hann stígur fram og sigur sína hugsan um móðurmálslig viðurskiftir, ið snúgva seg um okkara egna mál. Ikki málið hjá einum stovni ella einum útgávugrunni, men mál allra føroyinga. Hann setir mynd av sær í blaðið, hann visir oyru og eygu, hann visir seg sjálfan.

Róðin hevur ans fyrri málinum, hann er góður við málið og hann harmast, at orðabókauitgávan er drigin so langt út, at nú fara fleiri aðrir undir at gera orðabækur. Málstriðið fekk eisini føroyingar at ganga í tveimum bólkum seinast í farnu öld og inn í hesa. Málfrøðingar eru ivasamir hvussu heppið tað var, vísandi til seinastu útgávuna av Máltingi.

Eg kann ikki lesa svarið hjá Hjalmar P. Petersen orvísni enn, at brotsverkið hjá Róðin Thomsen er, at hann hevur lagt seg út í nakað, sum als ikki kemur honum og føroyingum við. Hann hevur úttalað seg um nakað so privat sum, hvat gongur fyrri seg á Føroyamálsdeildini og um hvussu strítið gongur við donsk føroysku orðabókini. Hann hevur talað »Roma imod«: »Hvat billar hann sær inn, og so ein almennaklientur afturat?«

Men hvussu vendir ella ikki. Róðin fer ikki skeivur, tá hann visir á, at onginn orðabókauitgáva hevur verið síðan 1977. Orðabókavørðin hevur verið ovurhonds stórur og tí hevur verið neyðugt hjá skrivandi føroyingum at vernd eins nøgv orðabók, sum myklarar av móðurmálinum. Hver, ið hevur ábyrgdina av, at so strítið hevur gingist við orðabókauitgávu í Føroyum, fáa vit ongantíð greiða á. Týðningurin av orðnum ábyrgd kenna vit tíverri ikki enn í Føroyum, tí ábyrgd kann ongantíð staðfestast her norðuri á 62.00,50 stigum norður og 06.45,5 vest-

ur. Ábyrgd á føroyskum er ikki tað sama sum ansvar á donskum, tí um so var, so høvdu avleiðingar verið sjónskari fyrri tey sum ikki bóru seg rætt at í okkara landi.

Eg kenni tey flestu sum hava við orðabókauitgávu at gera í Føroyum og eg kenni tey sum hampafólk. Tibetur veit eg, at tey grulva ikki ella stetta niðanfyrri reimina í skrift á sama hátt sum ritstjórin á komandi Donskuføroysku orðabókini, Hjalmar P. Petersen.

Eg kenni ikki Føroyamálsdeildina ella orðabókastarvðið hjá Orðabókagrunninum inn. Nú er komið fram, at okkurt av tí Róðin ferdi fram í samrøðuni í Sosialinum ikki er heilt beint. Tað mugu vit takatiltak eftirtektar, og Róðin kann svara fyrri seg. Tað einasta eg vil vísa á við hesum reglum er, at Róðin, almennaklientur ella ikki, hevur júst somu rættindi at siga sína hugsan í skrift og talu sum ein og hvør annar í samfelagnum. Tú fær ikki kjaffaband, tí tú er almennaklientur.

Hjalmar, sum 13 ára gamal ræddist tú brugdur og Gud í Sandavági. Tað er ein syndarlígg menning í lívi tínum, at tú í dag ræðist ein borgara, sum nýtir síni grundlógartreygjaðu rættindi, at siga sína hugsan um nakað so alment sum móðurmálið. At tú ikki fær sagt tína hugsan, uttan at tú hevur teg sjálfan omaná manninkandi heitinum almennaklientur, ið tú trýstir Róðin Thomsen niður við.

»Ein almennaklientur, Harra Gud.«

Slíkt eru menn. Og so hústast tú enttá á okkara lærda háskúla við orðabókastarvinum. Kring allan heim bera landsins háskúlar orð fyrri at verða serstíðir, og granskarnir eru tignarlíggir.

vinarliga
Justinus Eidesgaard
journalistur á Sosialinum

**NYGGJ
TVINGSILSSØLA
Hósdagin
16. november 1995,
kl. 9.20**

verður á dómarskrivstovuni, C. Pleyensgøtu 1,100 Tórshavn, hildin nýggj tvingsilssøla yvir matr. nr. 596, Toftir (AS 240/95).

Talan er um ein handilsbygning 105 m² í kjallara-, stovu- og loftshædd, gjørdur av betong, taktur við asbest.

Førsta tvingsilssøla var tann 12. oktober 1995. Hægsta boð var kr. 70.000,00.

Tvingsilssølan er umbiðin av **Jógvan Páll Lassen, adv., Bryggjubakki 22, 100 Tórshavn, tlf. 11260 (j. nr. 180/94)**, sum kann geva nærri upplýsingar um ognina, og sum nærri avtala kann gerast við, um ynski er at siggja ognina.

Søluuppgærd kann umbiðjast hjá nevnda advokati ella hyggjast ígjøgnum á Dómarskrivstovuni.

**Føroya Fútarættur,
tann 12.10.95**

**TVINGSILSSØLA
Hósdagin
9. november 1995,
kl. 10.40**

verður á dómarskrivstovuni, C. Pleyensgøtu 1,100 Tórshavn, hildin tvingsilssøla yvir matr. nr. 178, Stykkið, 330 Stykkið (AS 266/95).

Ognin er eini sethús sambygd við onnur, hitt er eitt úthús umbyggt til summarhús. Sethús: Miðhædd: Gongd, køkur, stova og baðirúm. Lágur kjallari. Loft: Eitt rúm. Summarhús: Køkur stova, baðirúm og hált loft. Matrikulstovan upplýsir at stykkið ikki er viddarroknad.

Tvingsilssølan er umbiðin av **Fríðu Pátursen, advokati, Fr. Petersensgøtu 9, Tórshavn, tlf. 11145 (j. nr. 950615)**, sum kann geva nærri upplýsingar, og sum nærri avtala kann gerast við, um ynski er um at siggja ognina.

Søluuppgærd kann umbiðjast hjá nevnda advokati ella hyggjast ígjøgnum á Dómarskrivstovuni.

**Føroya Fútarættur,
tann 13.10.95**

**TVINGSILSSØLA
Hósdagin
9. november 1995,
kl. 9.40**

verður á dómarskrivstovuni, C. Pleyensgøtu 1,100 Tórshavn ognin, matr. nr. 93 c, Toftir, bygningur á leigaðari grund seld á tvingsilssølu (AS 273/95).

Talan er um glastrevjabátasmiðju í tveimum hæddum, har stovu- og loftshæddin er 870 m² (230 m² innrættað), og ovara hædd er 90 m².

Áheitan um tvingsilssølu er latin av **Páll Nielsen, adv., Hoyvíkvegur 27, 100 Tórshavn, (j. nr. 380/95)**, sum kann geva nærri freigreiðing um ognina, og sum kann vísa hana fram.

Søluuppgærd kanr: fáast við at venda sær til nevnda advokat, og møguleiki er eisini á dómarskrivstovuni at siggja nevndu uppgærd.

**Føroya Fútarættur,
tann 12.10.95**

**TVINGSILSSØLA
Hósdagin
9. november 1995,
kl. 10.30**

verður á dómarskrivstovuni, C. Pleyensgøtu 1,100 Tórshavn, hildin tvingsilssøla yvir matr. nr. 1 dv, Hoyvík, Djúpágilsvegur 32, 100 Tórshavn (AS 265/95).

Ognin er eini sethús, 136 m² í kjallara, stovu og loftshædd, gjørd av timbri á betonggrund og takt við aluminium. Kjallari: Kjallari og fyrrum og 2 kømur. Miðhædd: Durur, gangur, baðirúm, køkur, stova, kamar við altan og kamar. Loftshædd: Stova, lítill køkur, baðirúm og 2 kømur. Stykkið er 600 m² til viddar.

Tvingsilssølan er umbiðin av **Fríðu Pátursen, advokati, Fr. Petersensgøtu 9, Tórshavn, tlf. 11145 (j. nr. 950614)**, sum kann geva nærri upplýsingar, og sum nærri avtala kann gerast við, um ynski er um at siggja ognina.

Søluuppgærd kann umbiðjast hjá nevnda advokati ella hyggjast ígjøgnum á Dómarskrivstovuni.

**Føroya Fútarættur,
tann 13.10.95**

Viðvákjandi dystinum GÍ-FS-Vágur 15/10-95

Først vil eg ynskja GÍ tilhúkk við Føroyameistaraskapinum, og takka fyrri blížskapin eftir dystin. Tað at eg sendi eitt skriv til fjölmiðlarnar um dystin hevur einki við GÍ-leikarnar at gera, uttan so, at teir vóru annað líðið á vøllinum henda

dagin. Viðmerkingarna eru um dómarnitoina. Dysturin var eftir minum tykki bæði spennandi og til tíðir væl spældur, men hvat hendi.

FS-Vágur kom á odda í 4

minutt í seinna hálvleiki, ikki órættvíst, sjálfur um GÍ kundi fingið 1 mál í fyrri hálvleiki. Eftir 1. málið hevði FS-Vágur 5 møguleikar, har einsamallur leikari fór ímóti Jens Martin, men antin bjargaði hann ella fóru skotið við síðuna av. Ikki so. GÍ hevði eisini onkran mál-møguleika, men ikki so upp-lagði sum FS-Vágur. Dysturin tók at halla og viðhaldsfólkini hjá FS-Vágum trúgva nú upp á, at FS-Vágur fer at fáa óli stigin vestur eftir aftur.

Men so skuldi ikki verða, og hví. Ikki tí at GÍ spældi betur enn FS-Vágur og vann dystin, men tí at dómarnitoini oyðilegdi dystin.

Hví, tí at ein bóltur kemur høgt innfyri málið, fleiri mans leypa upp á skalla, og bólturin verður skallaður aftur um málið, og so skuldi ein trúð, at at-

sóknin var yvirstaðin. Men linjuverjin sjá nakað annað og stendur og veitir við flagginum, eg haldi sjálfvandi at hann veitir fyrri rangstøðu. Men hvat hendir, dómarnir dømir brotspark fyrri at onkur hevur havt hondina á bóltinum, tá ið hann bleiv skallaður aftur um málið. (Havi hvít fleiri ferðir eftir sjónvarpsupptøkunum, men er tað ógjørligt at fáa eina greiða mynd av støðuni). Tá ið dómarnir fóru yvir til linjuverjan, haldi eg sjálvsagt at hann spurdi um, hvør leikari hevði havt hondina á bóltinum, so at tann leikarin fór at fáa tað reyða kortið fyrri »hands« innan fyrri sekstan metur teigin. Men har hendi einki. Hví, tí at hvørki linjuverjin ella dómarnir sóu, hvør ið syndarin var, og sostau

Framhald á síðu 20

Bjarti ikki at hitta

Akærurnar, landsstýrið í dag setir fram ímóti Fiskavirking, eru kanska tær álvarsamastu nakrantíð. Vit royndu tí í gjár at

fáa eina viðmerking frá Bjarta Mohr, men tað eydnaðist ikki.

Hann var upptikin, søgdu tey á skrivstovuni.

S-S-